

ванням принципів колаборативного навчання [4]). Подібні підходи дозволяють виховувати нове покоління фахівців з компетенціями у сфері ефективної дистанційної взаємодії, критичного та стратегічного мислення, міжкультурного партнерства.

Необхідність переходу вітчизняної економіки до постіндустріального етапу не залишає вибору для вишів. Або моделі та технології освіти будуть докорінно змінені, або вища школа втратить свою роль у суспільстві та поступиться принципово іншим форматам розвитку продуктивних сил.

Список використаних джерел

1. Гребешкова О.М., Гребешков О.М., Кизенко О.О. Інноваційні моделі та технології підготовки економістів: сучасні виклики та потенціал університету // Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки: Матеріали XXI міжнародної науково-практичної конференції, Том I, Частина II, Одеса, 12-15 вересня 2016 р. / Національна академія наук України, ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України». — Київ–Одеса, 2016. — С. 177–181.

2. Vial+ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kint.com.ua/ua/vial/blog>

3. Управління бізнес-процесами підприємства в бізнес-симуляції «Sigam-market» з консолідацією ключових показників в «ІС: УНФ» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kneu.edu.ua/ua/seminars/sem1/>

4. Михайленко О. Перший в Україні колаборативний конструктивістський онлайн-курс «Культурні виміри та професійні стратегії» — результат українсько-канадської співпраці [Електронний ресурс] / О. Михайленко, О. Гребешкова, Т. Блейон. // Освітні тренди. — Режим доступу: <http://www.edu-trends.info/online-course-kneu-uoit/> (дата 04.05.2016).

5. Кизенко О. О. Партнерство з компанією Diamond FMS BV (Нідерланди) [Електронний ресурс] / О. О. Кизенко. — Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/inter_coop/Diamond_FMS/

6. Робоча навчальна програма тренінг-курсу «Аналіз і прогноз діяльності фірми» для студентів спеціальності 8.03050401 «Економіка підприємства» магістерської програми «Стратегічний менеджмент» / Розробники О.О. Кизенко, О.М. Гребешков. — К.: КНЕУ, 2015. — 36 с.

7. Робоча навчальна програма тренінг-курсу «Формування і використання інформаційно-аналітичної бази даних в ІС» для студентів освітнього рівню «бакалавр» спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства» / Розробники П.Г. Баншиков, О.О. Кизенко. — К.: КНЕУ, 2015. — 38 с.

8. Лабораторія інноваційних освітніх технологій [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ietlab.org/laboratory/>

Інтернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/grebeshkov-o-m-zaprovdzhennya-innovatsijnyh-osvitnih-tehnologij-u-pidgotovtsi-ekonomistiv-dosvid-ukrayinskogo-universytetu/>

Олена Гребешкова,

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри стратегії підприємств
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
grebeshkova@kneu.edu.ua

ПРОФІЛЬ ПЕРЕВАГ В ОЧІКУВАННЯХ СТУДЕНТІВ ЩОДО МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Olena Hrebeshkova,

Ph.D, Associate Professor of Business Strategy
SHEE «Kyiv National Economic University of Vadym Hetman»,
grebeshkova@kneu.edu.ua

STUDENTS' PREFERENCES PROFILE OF EXPECTATIONS FOR BLENDED LEARNING MODEL

Необхідність адаптації системи підготовки менеджерів та економістів, здатних ефективно виконувати професійні функції за умов високо динамічного ринкового середовища, обумовлює необхідність пошуку результативних моделей і технологій освітнього процесу у вищих навчальних закладах. Однією із визначальних тенденцій модернізації вітчизняної вищої школи є запровадження моделі змішаного навчання.

Змішане навчання — це органічне поєднання традиційної (офлайн) форми передачі знань і формування навичок з так званим електронним (або онлайн) навчанням. Найчастіше серед причин, які визначають актуальність онлайн-навчання, згадуються такі [1, с. 272]:

- відповідність потребам сучасних студентів (а також і викладачів), що живуть у цифровому світі;
- сприяння обміну знаннями та співробітництва на внутрішньо-вузівському і міжвузівському рівнях;
- розширення можливостей дистанційного навчання та забезпечення доступу до освіти різним категоріям учнів;
- стимулювання викладацьких нововведень.

Ураховуючи, що у вітчизняній системі вищої освіти дистанційна модель підготовки фахівців, що повністю ґрунтується на електронному навчанні, ще не отримала широкого вжитку [2], в організації навчального процесу найзатребуванішими залишаються різноманітні формати застосування онлайн-технологій з традиційними (аудиторними) заняттями. Виходячи з досвіду провідних українських університетів, можемо стверджувати, що ІТ-інструментарій викладача сучасного вишу доволі багатий. Наприклад, у навчальному процесі КНЕУ застосовуються не тільки спеціальні платформи (Moodle [3]), а й фахові інформаційні системи (1С, Diamond FMS [4]), інформаційно-комунікативні системи (наприклад, сервіси Microsoft Office 365), відкриті онлайн-курси на зарубіжних і вітчизняних платформах (Prometheus [5]), тематичні групи в соціальних мережах (Facebook [6], Google+ [7]). Інформаційне забезпечення навчальних курсів значно урізноманітнюється: наряду з електронними текстами навчальних посібників і слайд-лекціями, відео- та аудіо-матеріалами з відкритих джерел в арсеналі викладача з'являються відео-лекції [8], онлайн-тестування, онлайн-платформи спільної взаємодії тощо.

У зв'язку із бурхливим поширенням змішаної форми навчання в КНЕУ на початку поточного навчального року проведено дослідження переваг студентів щодо подібної організації навчального процесу. Мета дослідження — скласти профіль переваг в очікуваннях студентів як учасників навчального процесу щодо змішаної форми навчання. У дослідженні взяли участь 39 студентів другого курсу факультету економіки та управління, яким було запропоновано описати особисті переваги щодо набуття економічної освіти за допомогою карт кривих байдужості. Учасникам дослідження було запропоновано описати свої переваги за такими аспектами: 1) спосіб отримання інформації (у системі координат «електронні ресурси» — «друковані видання»); 2) види занять (відповідно «знаннево-орієнтоване навчання» — «проблемно-орієнтоване навчання»); 3) форми контролю знань («тестування» — «вирішення практичних завдань»); 4) способи взаємодії учасників навчального процесу («індивідуальна робота» — «групова робота»); 5) роль викладача в навчальному процесі («викладач-незаперечний наставник» — «викладач-досвідчений партнер»); 6) форми проведення занять («онлайн» — «офлайн»). Кожен з опитуваних міг або чітко заявити про свою перевагу щодо одного з «вимірів» запропонованого до обговорення аспекту, або відзначити своє однакове (у термінології теорії споживчих переваг — «байдуже») ставлення до обох із запропонованих «вимірів». Результати опитування оприлюднено у тематичній групі «Мікроекономіка для всіх» на платформі Google+ [9].

Узагальнюючи висловлені думки респондентів, ідентифіковано переваги групи студентів і складено відповідний профіль (рис. 1), на основі якого вважаємо за можливе зробити кілька висновків.

1. Студенти повністю готові до користування онлайн-джерелами інформації, хоча й залишаються прихильниками «друкованої книги». Інтернет найчастіше сприймається як доступне джерело різноманітних матеріалів, що є привабливим для студентів.

2. Коментуючи переваги щодо видів занять, студенти відзначають, що для подальшого професійного становлення їм необхідно більше практичних завдань — реальних кейсів, що дозволятиме наблизити теоретичні знання до потреб бізнес-практики. Отже студенти чітко сфокусовані на проблемно-орієнтоване навчання. Теоретичні знання сприймають ними як база для формування актуальних професійних компетенцій.

3. Цікавим є розподіл переваг щодо найпривабливішої форми контролю знань. Тестування та практичні завдання майже однаково привабливі для студентів. Привертає увагу, що часто респонденти посилалися на низький якісний рівень тестів і відсутність зворотного зв'язку від викладача щодо результатів тестування.

4. Дещо несподіваним для автора дослідження виявилися результати переваг щодо способів взаємодії студентів під час навчання. У середньому по групі респондентів чіткого розмежування між «індивідуалістами» та «колабораністами» (прихильниками групової роботи) не відбулося. Отже у перспективі доцільно розвивати такі форми організації навчальної роботи, які органічно поєднують індивідуальне самовираження та груповий підхід.

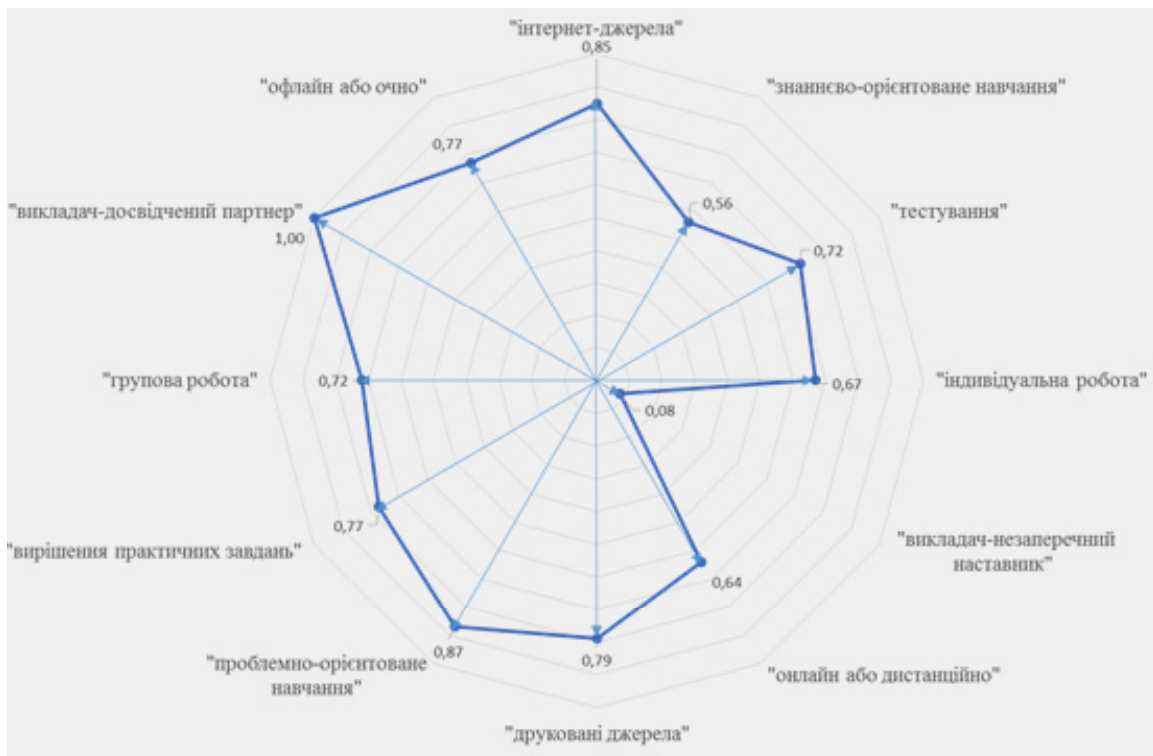

Рис. 1. Профіль переваг в очікуваннях групи студентів КНЕУ щодо моделі змішаного навчання (Джерело: розроблено автором)

5. Майже єдиним аспектом, за яким переваги студентів чітко виражені, виявилось ставлення студентів до ролі викладача в навчальному процесі. Викладач-досвідчений партнер, що передбачає рівноправну участь у навчальному процесі, довірчі відносини та поважне ставлення один до одного — незаперечна перевага студентської аудиторії.

6. Не менш цікавими є студентське ставлення до онлайн-навчання. Переважна більшість опитаних відзначили відсутність досвіду дистанційної освіти, що викликає у них певну настороженість. Але майже всі без виключення зазначали, що модель «змішаного навчання», з якою вони зіткнулися на власному досвіді є зручною та набагато ефективнішою, ніж традиційна форма організації навчального процесу. Також необхідно зазначити, що студенти підкреслюють цінність «живого» спілкування з викладачем та один з одним у процесі навчання.

Список використаних джерел

1. Фомина А.С. Смешанное обучение в ВУЗе: институциональный, организационно-технологический и педагогический аспекты // Теория и практика общественного развития. — 2014. — Вып. 21. — С. 272–279.
2. Актуальні пропозиції дистанційного навчання [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/ukraine/centers/>
3. Інститут дистанційних технологій навчання КНЕУ [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: <http://idtn.kneu.edu.ua/ua/>
4. Партнерство з компанією Diamond FMS BV (Нідерланди) [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/inter_coop/Diamond_FMS/
5. Prometheus [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: [org.ua/](http://www.osvita.org.ua/)
6. Post-industrial leaning) [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/learnculture/>
7. Лідерство та партнерство в бізнесі [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://plus.google.com/u/0/communities/107714713771640162502>
8. Гребешкова О. М. Відео-лекції з курсу «Мікроекономіка» [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: https://www.youtube.com/channel/UCnjx9GL8dJVjPCodaRC_5BQ
9. Мікроекономіка для всіх [Електронний ресурс] // Освітній портал. — Режим доступу: <https://plus.google.com/u/0/communities/111898831472106099355>

Інтернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/grebeshkova-o-m-profil-perevag-v-ochikuvannyah-studentiv-shhodo-modeli-zmishanogo-navchannya/>